

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๕/๒๕๔๗

วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๗

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคก้าวหน้า

ข้อเท็จจริง

นายทะเบียนพรรคการเมืองมีคำร้อง ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๗ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคก้าวหน้า ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) สรุปได้ความว่า

พรรคก้าวหน้าได้รับจัดสรรวงเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคแก่สาขาพรรคจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองประจำปี ๒๕๔๕ เป็นจำนวนเงิน ๑๖๕,๖๐๐ บาท และประจำปี ๒๕๔๖ เป็นเงินจำนวน ๗๕,๒๐๐ บาท โดยสำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งได้แบ่งการโอนเงินเป็น ๔ งวด ๆ ละ ๓ เดือน

เมื่อพรรคการเมืองได้รับโอนเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคสำหรับสาขาพรรคแล้ว พรรคการเมืองนั้นต้องดำเนินการส่งเงินให้สาขาพรรคภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับการโอนเงิน และพรรคต้องรายงานการส่งเงินพร้อมทั้งเอกสารการส่งเงินหรือโอนเงินหรือการรับเงินของสาขาให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่พรรคได้ดำเนินการและต้องจัดทำบัญชีตามมาตรา ๓๗ และลงบัญชีตามมาตรา ๓๘ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ด้วย

ในปี ๒๕๔๕ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้โอนเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคสำหรับสาขาพรรคให้กับพรรคก้าวหน้า รวม ๔ งวด เป็นเงิน ๕๕,๐๐๐ บาท

พรรคก้าวหน้าได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนที่ได้รับจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทิน ๒๕๔๕ ตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ในหน้าที่ ๖ ความว่า “พรรคก้าวหน้าได้เบิกจ่ายและโอนเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ให้แก่สาขาพรรคที่ได้รับเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเรียบร้อยแล้วถูกต้องตามความเป็นจริง”

ปี ๒๕๔๖ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้โอนเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคสำหรับสาขาพรรคให้กับพรรคก้าวหน้า รวม ๔ งวด เป็นเงิน ๗๒,๐๐๐ บาท

พรรคก้าวหน้าได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนที่ได้รับจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทิน ๒๕๔๖ ว่า “พรรคก้าวหน้าได้เบิกจ่ายเงินและโอนเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้แก่สาขาพรรคที่ได้รับเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเรียบร้อยแล้วถูกต้องตามความเป็นจริง”

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้สอบข้อเท็จจริงจากผู้ที่ลงลายมือชื่อเป็นผู้รับเงินตามใบสำคัญรับเงินที่พรรคก้าวหน้ารายงานต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ตั้งแต่ปี ๒๕๔๕ - ๒๕๔๖ และบันทึกถ้อยคำประธานสาขาหรือเหรียญิกสาขาที่มีชื่อเป็นผู้ลงนามในใบสำคัญรับเงินแล้ว จำนวน ๗ สาขา ได้แก่ สาขาพรรคลำดับที่ ๒, ๓, ๔, ๑๑, ๑๔, ๑๗ และ ๒๔ ซึ่งได้ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่าผู้มีลายมือชื่อเป็นผู้รับเงินจำนวนหนึ่งให้ถ้อยคำว่า “ไม่เคยได้รับเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของปี ๒๕๔๕ และปี ๒๕๔๖ และไม่เคยลงลายมือชื่อในใบสำคัญรับ/จ่ายเงินแต่อย่างใด” พรรคก้าวหน้าได้มีหนังสือชี้แจงว่า หลักฐานลายมือชื่อผู้รับเงินดังกล่าวเป็นลายมือชื่อผู้ที่ได้รับเงินไปจริง

ผู้สอบบัญชีพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๔๕ ได้สรุปรายงานผลการตรวจสอบบัญชีเฉพาะปี ๒๕๔๕ ของพรรคก้าวหน้า ปรากฏว่า การส่งเงินให้สาขาพรรคทั้ง ๔ งวด ซึ่งมีใบสำคัญรับเงินที่พรรคก้าวหน้านำมาแสดงต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งโอนเงินงวดถัดไปให้แก่พรรคก้าวหน้า นั้น มีลักษณะเป็นเอกสารชุดเดียวกันโดยใช้วิธีทำซ้ำ และลายมือชื่อผู้รับเงินและผู้จ่ายเงินมีลักษณะเหมือนกันและวางอยู่ในตำแหน่งเดียวกัน เมื่อตรวจสอบจากงบการเงินของพรรคก้าวหน้า ปรากฏว่า พรรคจัดทำและตกแต่งงบการเงินของสาขาโดยลงรายการในบัญชีเป็นเท็จว่า ได้รับเงินสด - เงินสนับสนุนจากสำนักงานใหญ่พรรคก้าวหน้า โดยใช้หลักฐานดังกล่าวข้างต้นมาประกอบการลงรายการในบัญชี

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคก้าวหน้าใช้จ่ายเงินไม่เป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เนื่องจากพรรคก้าวหน้าไม่ได้ส่งเงินหรือส่งเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้แก่สาขาพรรคไม่ครบตามจำนวนที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งให้การสนับสนุนแต่กลับ

รายงานว่าได้ส่งเงินให้สาขาพรรคครบถ้วนตามที่ได้รับการสนับสนุนแล้ว และพรรคไม่อาจชี้แจงหรือนำหลักฐานมาหักล้างข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวได้ และพรรคก้าวหน้ารายงานการใช้จ่ายเงินไม่เป็นไปตามความเป็นจริง ซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๒ และเป็นเหตุให้ยุบพรรคตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ศาลรัฐธรรมนูญได้แจ้งให้พรรคก้าวหน้ายื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาปรากฏว่า พรรคก้าวหน้ามิได้ยื่นคำชี้แจงแต่ประการใด

ข้อวินิจฉัย

ประเด็นที่จะต้องพิจารณาวินิจฉัยมีว่า พรรคก้าวหน้าใช้จ่ายเงินและรายงานการใช้จ่ายเงินไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากพรรคก้าวหน้ามิได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อศาลรัฐธรรมนูญ ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ตามที่ปรากฏในคำร้องของผู้ร้องว่า พรรคก้าวหน้าซึ่งเป็นผู้ถูกร้องไม่ได้ใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๔๕ และ ๒๕๔๖ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ ซึ่งบัญญัติว่า “พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป” กล่าวคือพรรคก้าวหน้าไม่ได้ใช้จ่ายเงินที่ได้รับจัดสรรเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๔๕ และ ๒๕๔๖ แก่สาขาพรรคตามวัตถุประสงค์ที่ได้ขอรับการสนับสนุน เนื่องจากปรากฏพยานหลักฐานว่า ได้มีสาขาพรรคอย่างน้อย ๗ สาขา คือ สาขาพรรคลำดับที่ ๒, ๓, ๔, ๑๑, ๑๔, ๑๗ และ ๒๔ ว่าไม่เคยได้รับเงินจากพรรคก้าวหน้าหรือได้รับเงินเพียงครั้งเดียว มิได้รับทั้ง ๘ งวดตามที่พรรคก้าวหน้าได้รับเงินจากกองทุนเพื่อพัฒนาพรรคการเมือง ดังนั้นเมื่อพรรคก้าวหน้าไม่ได้ส่งเงินหรือส่งเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้แก่สาขาพรรคไม่ครบตามจำนวนที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งให้การสนับสนุน และพรรคไม่สามารถชี้แจงหรือนำหลักฐานมาหักล้างข้อเท็จจริงได้ จึงถือได้ว่าไม่ได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ นอกจากนี้เมื่อพรรคก้าวหน้ายังได้รายงานการใช้จ่ายเงินไม่เป็นไปตามความเป็นจริง คือได้รายงานว่าได้ส่งเงิน

ให้สาขาพรรคครบตามที่ได้รับสนับสนุน จึงถือได้ว่าไม่ได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรา ๖๒ ดังกล่าว
เช่นกัน

ดังนั้น เมื่อพรรคก้าวหน้ามิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงเป็นเหตุให้ยุบพรรคก้าวหน้าได้ตาม
มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง
พ.ศ. ๒๕๔๑

ด้วยเหตุผลข้างต้นจึงวินิจฉัยให้มีคำสั่งยุบพรรคก้าวหน้าตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง
แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

นายสุจิต บุญบงการ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ